

**Protokół ze zdalnego spotkania
Rady Narodowego Centrum Nauki
14 stycznia 2021 r.**

Spotkanie przeprowadzone za pośrednictwem platformy internetowej Cisco Webex Meetings.

Uczestnicy spotkania:

Członkowie Rady Narodowego Centrum Nauki:

- 1) Prof. dr hab. Krystyna Bartol;
- 2) Prof. dr hab. Wojciech Dajczak;
- 3) Prof. dr hab. Stefan Dziembowski;
- 4) Dr hab. inż. Krzysztof Fic;
- 5) Prof. dr hab. n. med. Jakub Fichna;
- 6) Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek;
- 7) Prof. dr hab. Robert Hasterok;
- 8) Prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek;
- 9) Prof. dr hab. Grzegorz Karch;
- 10) Prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz;
- 11) Prof. dr hab. Jacek Kuźnicki, Przewodniczący Rady NCN;
- 12) Prof. dr hab. Jerzy Łuczka;
- 13) Prof. dr hab. Dariusz Markowski;
- 14) Prof. dr hab. Piotr Migoń;
- 15) Dr hab. Justyna Olko;
- 16) Prof. dr hab. Bronisław Rudak;
- 17) Prof. dr hab. inż. Marek Samoć;
- 18) Prof. dr hab. Andrzej Sobczak;
- 19) Prof. dr hab. Tomasz Szapiro;
- 20) Prof. dr hab. n. med. Anetta Undas;
- 21) Prof. dr hab. inż. Aneta Wojdyło;
- 22) Dr. hab. Joanna Wolszczak-Derlacz;
- 23) Prof. dr hab. Tomasz Zaleśkiewicz;
- 24) Prof. dr hab. inż. Teresa Zielińska.

Dyrekcja NCN:

- 1) prof. dr hab. Zbigniew Błocki, Dyrektor NCN;
- 2) dr Marcin Liana, Zastępca Dyrektora NCN;

Koordynatorzy Dyscyplin NCN:

- 3) dr Anna Fiust;
- 4) dr Ewelina Szymańska-Skolimowska;
- 5) dr Marta Buchalska;
- 6) dr Aneta Pazik-Aybar;
- 7) dr Jadwiga Spyrka;
- 8) dr Małgorzata Jacobs;
- 9) dr Malwina Gębalska;
- 10) dr Monika Góral-Kurbiel;
- 11) dr Aleksandra Friedl;
- 12) dr Klaudyna Śpiewak-Wojtyła;
- 13) dr Monika Podbiega;
- 14) dr Tomasz Szumelda;
- 15) dr Ulana Gocman;
- 16) dr Magdalena Wyszowska-Kołatko;
- 17) dr Mateusz Sobczyk;
- 18) dr Michał Futyra;
- 19) dr Katarzyna Jarecka-Stępień;
- 20) dr Anita Bielańska;

Pracownicy NCN:

- 21) Maciej Wais, Główny Księgowy NCN;
- 22) dr Anna Marszałek, Koordynator ZWE NCN;
- 23) mec. Jakub Michaluk, Koordynator ZRP NCN;
- 24) Agnieszka Dobrowolska, Kierownik DRP NCN;
- 25) dr Weronika Bieniasz, Kierownik ZESOW NCN;
- 26) dr Anna Strzebońska, Kierownik ZAE NCN;
- 27) Iwona Dąbrowska, Kierownik DSO NCN;
- 28) Dominika Lewkiewicz, Kierownik ZKA NCN;
- 29) Teresa Żanowska, Kierownik DBRW NCN;
- 30) Justyna Woźniakowska, Kierownik DWM NCN;
- 31) Anna Bobela, ZIP NCN;
- 32) Katarzyna Sadowska-Likos, Kierownik DOW NCN;
- 33) Barbara Kania-Dec, Główny specjalista ds. przedsiębiorstw i pomocy publicznej NCN;
- 34) Magdalena Borska, Kierownik KR NCN;
- 35) Joanna Blitek, KR NCN;
- 36) Jolanta Lisowska, KR NCN;

Program posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia i przyjęcie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady NCN.
3. Podsumowanie prac nad przygotowaniem opinii Rady NCN do projektu Polityki Naukowej Państwa.
4. Wskazanie członków Rady NCN do Komisji ds. rzetelności badań naukowych i Zespołu ds. analizy wniosków umorzeniowych, powołanych przez Dyrektora NCN.
5. Przedstawienie przez prof. Zbigniewa Błockiego Dyrektora NCN głównych założeń *Planu działalności NCN na rok 2021*. Dyskusja dotycząca zadań do realizacji w 2021 roku i sugestii, co do dalszych kierunków działania Rady NCN
6. Przedstawienie informacji na temat współpracy międzynarodowej Narodowego Centrum Nauki.
7. Podsumowanie naboru wniosków w konkursach: OPUS 20+LAP, PRELUDIUM BIS 2, SONATA 16, BEETHOVEN CLASSIC 4, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 września 2020 r
8. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach konkursów: OPUS 20+LAP, PRELUDIUM BIS 2, SONATA 16, BEETHOVEN CLASSIC 4, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 września 2020 r.
9. Przedstawienie kandydatów do Zespołów Ekspertów odpowiedzialnych za ocenę wniosków w konkursach: OPUS 20+LAP, PRELUDIUM BIS 2, SONATA 16, BEETHOVEN CLASSIC 4, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 września 2020 r.
10. Przedstawienie informacji o wynikach oceny merytorycznej przeprowadzanej w oparciu o procedurę agencji wiodącej (*Lead Agency Procedure LAP*) w agencji finansującej badania naukowe z Czech *Czech Science Foundation* (GAČR) i Austrii *Austrian Science Fund* (FWF) w międzynarodowym konkursie CEUS-UNISONO na dwustronne lub trójstronne projekty badawcze dla zespołów z Austrii, Czech, Słowenii i Polski w ramach programu wielostronnego CEUS.
11. Przedstawienie informacji o wynikach konkursu „Era-Net Urban Accessibility and Connectivity” przeprowadzonego przez Narodowe Centrum Nauki we współpracy z siecią JPI Urban Europe na międzynarodowe projekty badawcze w zakresie rozwoju miast.
12. Przedstawienie założeń wspólnego programu Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju - Centra Doskonałości AI na projekty badawcze w obszarze sztucznej inteligencji.
13. Wystąpienie dr Radosława Sierpińskiego Prezesa Agencji Badań Medycznych.
14. Dyskusja dotycząca kierunków współpracy Narodowego Centrum Nauki i Agencji Badań Medycznych.
15. Przedstawienie uwag do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie programu „Rozwój czasopism naukowych”.
16. Przedstawienie uchwały Rady Dyscypliny Naukowej Filozofia Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia wniosku o skierowaniu apelu do Ministra Edukacji i Nauki dotyczącego nauk humanistycznych i ich oceny.
17. Przedstawienie opinii dotyczącej pisma z Instytutu Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie w sprawie oceny wniosków z zakresu politologii w konkursach NCN.
18. Omówienie kwestii dotyczących przyznawania stypendiów doktoranckich ze środków pochodzących z projektów badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki przedstawionych przez Konferencję Rektorów Uniwersytetów Polskich.
19. Omówienie postulatów Krajowej Reprezentacji Doktorantów w zakresie konkursów przeprowadzanych przez Narodowe Centrum Nauki.
20. Omówienie skuteczności występowania z wnioskami o finansowanie projektów badawczych w konkursach Narodowego Centrum Nauki w kontekście wykonania poprzednich grantów NCN.

21. Przedstawienie propozycji wprowadzenia zasady rezygnacji z anonimowości ekspertów zewnętrznych biorących udział w procesie oceny wniosków w konkursach NCN.
22. Sprawy wniesione i komunikaty.

Ad. 1. Otwarcie posiedzenia i przyjęcie porządku obrad.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przywitał uczestników posiedzenia Rady NCN, następnie przedstawił plan spotkania.

Członkowie Rady NCN przyjęli zaproponowany porządek obrad.

Ad. 2. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Członkowie Rady NCN przyjęli treść protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Ad. 3. Podsumowanie prac nad przygotowaniem opinii Rady NCN do projektu Polityki Naukowej Państwa.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przypomniał, że wstępny projekt opinii Rady NCN do projektu Polityki Naukowej Państwa (PNP), opracował zespół w składzie: prof. Jakub Fichna, prof. Joanna Golińska-Pilarek, prof. Robert Hasterok, prof. Barbara Klajnert-Maculewicz, prof. Tomasz Szapiro, prof. Teresa Zielińska i prof. Jacek Kuźnicki. Przekazał, że projekt opinii, za pośrednictwem poczty elektronicznej, został skonsultowany na forum całej Rady i w drodze uchwały nr 1/2021 z dnia 8 stycznia 2021 r. przyjęto jego ostateczną treść. W treści opinii przekazanej do ministerstwa poinformował, że Rada ocenia projekt PNP jako ważny, potrzebny i oczekiwany przez środowisko naukowe i akademickie oraz jego otoczenie. W szczególności na uwagę zasługuje dążenie do zwiększenia wpływu polskich badań na światowy obieg nauki poprzez m.in. stymulowanie do publikowania ich wyników w obiegu międzynarodowym i wspieranie mobilności uczonych. Rada, dostrzegając zalety tego dokumentu, zauważyła również, iż niektóre poruszone w nim kwestie wymagają przedyskutowania, uszczegółowienia oraz hierarchizacji. Zwrócono uwagę, że jednym z istotnych warunków skutecznej realizacji PNP jest zwiększenie finansowania badań podstawowych. W związku z tym, zasugerowano, by jednym z elementów polityki naukowej było dążenie do zrównoważenia wydatków na badania podstawowe i aplikacyjne, gdyż u podstaw aplikacji leżą właśnie wyniki badań podstawowych. W opinii znalazło się odniesienie do kwestii udziału kobiet w nauce, zwracając uwagę na to, że strategia rozwoju powinna zmierzać do znoszenia wciąż istniejących strukturalnych ograniczeń dla optymalnego rozwoju ścieżek naukowych kobiet. W kwestii priorytetów PNP wskazano, że znaczna ich część nie budzi zastrzeżeń Rady, niemniej niektóre z nich wymagają uzupełnienia. W opinii Rady istotnym priorytetem dla polskiej nauki powinno być wzmacnianie wysokiej jakości badań dotyczących szeroko rozumianej wiedzy humanistycznej z uwzględnieniem zarówno dziedzictwa krajowego, jak i światowego, w tym wyzwań cywilizacyjnych ujawniających się w skali globalnej. Rada wyraziła opinię, że naczelnym zadaniem nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, podobnie jak w wypadku wszystkich innych dyscyplin, jest poszerzanie granic aktualnej wiedzy i generowanie nowych rezultatów, których znaczenie i użyteczność powinna wykraczać poza granice polskiego społeczeństwa i polskiej nauki. Wyrażono opinię, że kontynuowanie dyskusji o kształcie systemu prowadzenia badań w Polsce jest niezbędne, by dokument ten stał się skutecznym elementem kształtowania polityki państwa, dlatego też Rada zadeklarowała gotowość do dalszych konsultacji w tym zakresie.

Ad. 4. Wskazanie członków Rady NCN do Komisji ds. rzetelności badań naukowych i Zespołu ds. analizy wniosków umorzeniowych, powołanych przez Dyrektora NCN.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN przypomniał, że Komisja ds. rzetelności badań naukowych złożona jest z pięciu członków, w tym dwóch przedstawicieli Rady NCN. Zajmuje się postępowaniami wyjaśniającymi w sprawie podejrzenia naruszenia zasad rzetelności naukowej i ubiegania się o fundusze w konkursach NCN. Natomiast Zespół ds. analizy wniosków umorzeniowych zajmuje się grantami NCN, które nie zostały rozliczone lub w wyniku kontroli, nastąpiła konieczność zwrotu środków przeznaczonych na ich finansowanie. Zespół złożony jest z trzech pracowników biura i jednego członka Rady NCN. W związku rozpoczęciem prac Rady w nowym składzie, zwrócił się z prośbą o wskazanie przedstawicieli Rady do ww. gremiów.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN zaproponował, aby z ramienia Rady w prace w Komisji ds. rzetelności badań naukowych zaangażował się prof. P. Migoń (w roli przewodniczącego) oraz prof. B. Klajnert-Maculewicz, natomiast w prace Zespołu ds. analizy wniosków umorzeniowych prof. A. Wojdyło. Wskazane osoby wyraziły chęć udziału w pracach ww. Komisji i Zespołu.

Ad. 5. Przedstawienie przez prof. Zbigniewa Błockiego Dyrektora NCN głównych założeń *Planu działalności NCN na rok 2021*. Dyskusja dotycząca zadań do realizacji w 2021 roku i sugestii, co do dalszych kierunków działania Rady NCN.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN poinformował, że w Planie działalności NCN na rok 2021 uwzględniono zadania planowane do realizacji w roku 2021, w tym harmonogramy konkursów NCN. Poinformował, że Plan działalności NCN wskazuje na trzy priorytety wyznaczające kierunki działań NCN w 2021 roku. Pierwszym priorytetem jest dalszy rozwój współpracy międzynarodowej poprzez kontynuację i rozwój mechanizmu Multilateral Lead Agency w formie inicjatywy WEAVE oraz uruchomienie programów, dla których NCN otrzymało finansowanie ze źródeł europejskich m.in.: QuantERA II, CHANSE oraz POLONEZ BIS. Drugim priorytetem jest pełne wdrożenie polityki Open Access w działalności NCN oraz monitorowanie jej wdrażania w Polsce. Przypomniał, że od dwóch lat NCN jest członkiem cOAlition S grupującej wiele czołowych organizacji finansujących naukę, zarówno publicznych jak i prywatnych. Plan S zakłada wprowadzenie rzeczywistego otwartego dostępu do publikacji naukowych powstałych w wyniku badań finansowanych przez te organizacje. Przekazał, że nowe umowy grantowe podpisywane przez NCN od 2021 r. będą zawierały klauzule zobowiązujące grantobiorców do udostępniania wyników swoich badań, poprzez umieszczanie ostatecznych wersji prac w odpowiednich repozytoriach lub poprzez publikowanie w czasopiśmie typu OA. Trzecim priorytetem działań NCN odnosi się do kontynuacji i rozwoju współpracy z innymi polskimi agencjami działającymi w sektorze nauki: Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), Agencją Badań Medycznych (ABM) oraz Narodową Agencją Wymiany Akademickiej (NAWA). Poinformował, że w zakresie współpracy z NCBiR planowana jest kontynuacja programu TANGO oraz uruchomienie nowego konkursu na Centra Doskonałości AI. Współpraca z ABM obejmować będzie uruchomienie wspólnego konkursu na kontynuację badań przedklinicznych i klinicznych będących wynikiem realizacji projektów NCN. W zakresie współpracy z NAWA planowana jest kontynuacja dotychczasowych działań na rzecz zachęcania naukowców z zagranicy do prowadzenia swoich badań w polskich jednostkach naukowych.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przypomniał, że Plan działalności na rok 2021 został zatwierdzony uchwałą Rady NCN nr 128/2020 z dnia 11 grudnia 2020 r. W związku z rozpoczęciem pracy Rady w nowym składzie, na pierwszym posiedzeniu rozpoczęto dyskusję dotyczącą zadań do realizacji w 2021 roku i sugestii, co do dalszych kierunków działania Rady NCN. Zaproponował, aby podczas lutowego posiedzenia przedstawione zostały opinie Rady na ten temat.

Ad. 6. Przedstawienie informacji na temat współpracy międzynarodowej Narodowego Centrum Nauki.

Justyna Woźniakowska Kierownik DWM przedstawiła informacje na temat współpracy międzynarodowej NCN. Przypomniała, że główną aktywnością NCN w tym zakresie jest udział w programach, których celem jest organizacja międzynarodowych konkursów na projekty badawcze. NCN zaangażowane jest w programy dwustronne (angażujące NCN i jedną agencję zagraniczną) oraz wielostronne (angażujące NCN oraz kilku partnerów zagranicznych). Ponadto, NCN realizuje program POLONEZ współfinansowany z Komisji Europejskiej, w którym nie ma partnera zagranicznego, a jego celem jest zachęcanie badaczy z zagranicy do przyjazdu do Polski i prowadzenia badań w polskich jednostkach naukowych. Zwróciła uwagę, że w ramach współpracy dwu i wielostronnej, NCN finansuje wyłącznie projekty badawcze, które realizowane są przez polskie zespoły naukowe. Ponadto, NCN bierze czynny udział w inicjatywach, które wspierają rozwój wybranych obszarów badawczych, a nie są skoncentrowane na organizację konkursów na finansowanie projektów naukowych. Przypomniała, że w ramach inicjatyw wielostronnych, NCN zaangażowane jest w szereg programów typu ERA-NET. Są to programy obejmujące najczęściej konkretną dziedzinę nauki, w których zasady konkursów regulowane są przez odrębne dokumenty konkursowe zatwierdzone przez podmioty organizujące dany konkurs. Poinformowała, że NCN jest zaangażowane w około 20 inicjatyw wielostronnych. Zwróciła uwagę, że NCN na przestrzeni 2016-2022 r. pełni rolę koordynatora w prestiżowym programie QuantERA, który jest siecią 32 organizacji finansujących naukę w 26 krajach, wspierającą badania naukowe z zakresu technologii kwantowych. Natomiast od 2021 r. NCN został koordynatorem sieci QuantERA II, w skład której wchodzi 38 instytucji partnerskich z 30 krajów. Poinformowała także, że NCN zostało koordynatorem w nowym programie - CHANSE (Collaboration of Humanities and Social Sciences in Europe), w którym uczestniczy 27 organizacji finansujących badania naukowe z 24 krajów. W ramach CHANSE w 2021 r. zostanie uruchomiony konkurs na międzynarodowe projekty badawcze. Przekazała, że NCN w ramach inicjatyw wielostronnych, zaangażowane jest również w Partnerstwa Europejskie, są to duże sieci współpracy (kilkadziesiąt lub więcej podmiotów), które zostały wprowadzone do programu Horyzont Europa. Skupione są na wspieraniu rozwoju konkretnego obszaru badań i innowacji. Mają zgodnie z założeniami wnieść znaczący wkład w realizację priorytetów UE, przyczynić się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju. Ponadto, NCN zaangażowane jest w inicjatywę WEAVE, w której poprzez mechanizm LAP (procedura agencji wiodącej) możliwe będzie złożenie wniosku zarówno w ramach współpracy z dotychczasowymi agencjami partnerskimi z Niemiec, Szwajcarii, Austrii, Czech i Słowenii, jak i potencjalnie nowymi partnerami

w przyszłości. W ramach mechanizmu LAP projekty międzynarodowe są składane do regularnych konkursów krajowych ogłaszanych przez każdą ze współpracujących agencji, są oceniane wspólnie z projektami krajowymi i konkurują z nimi na równych prawach, natomiast zasadnicza ocena merytoryczna odbywa się tylko w jednej agencji – agencji wiodącej. Projekty rekomendowane do finansowania przez agencję wiodącą są przyjmowane do finansowania przez pozostałe zaangażowane agencje, w oparciu o wyniki oceny przeprowadzonej w tej agencji. Przypomniała, że program WEAVE wchłonął inicjatywę CEUS, której uczestnikiem jest NCN. Poinformowała również, że NCN w ramach współpracy dwustronnej, współdziałała m.in. z German Research Foundation, DFG (konkurs BEETHOVEN CLASSIC), National Natural Science Foundation of China (konkurs SHENG), litewską agencją Research Council of Lithuania (konkurs DAINA), Max Planck Gesellschaft (program Dioscuri na Centra Doskonałości). W uzupełnieniu dodała, że w ramach współpracy NCN z Norweskim Mechanizmem Finansowym ogłaszane są konkursy na polsko-norweskie projekty badawcze, a kolejnym ważnym programem realizowanym przez NCN w ramach perspektywy Horyzont 2020 jest program POLONEZ. W latach 2021-2026 NCN realizować będzie drugą edycję tego programu, co zapewni finansowanie 120 pełnoetatowych stanowisk w polskich instytucjach. Zwróciła uwagę, że dzięki takim programom jak POLONEZ, Quant-Era, POLONEZ BIS, czy CHANSE, NCN należy do czołowych polskich beneficjentów programu ramowego Unii Europejskiej Horyzont 2020. NCN jest również zaangażowane w działania na rzecz rozwoju polityki naukowej poprzez członkostwo w Science Europe, Polish-German Science Meeting, Global Research Council oraz działalność na rzecz inclusiveness, bridging R&I divide in Europe, widening participation and spreading excellence. Wskazała również na zaangażowanie Rady na rzecz rozwoju współpracy międzynarodowej NCN. Przypomniała, że do zadań Rady w tym zakresie należy m.in. przyznawanie środków finansowych i uchwalanie warunków każdego konkursu międzynarodowego, inicjonowanie dyskusji o strategicznych kierunkach współpracy, opiniowanie włączenia się NCN do istniejących programów, uczestniczenie w opracowaniu tematyki konkursów organizowanych przez daną sieć międzynarodową. Poinformowała, że do głównych zadań NCN na rzecz rozwoju współpracy międzynarodowej w 2021 r. zaliczono: uruchomienie programów QuantERA II, CHANSE, POLONEZ BIS, realizację zadań w nowych Partnerstwach Europejskich, uruchomienie programu WEAVE, organizację Polish-German Science Meeting, ogłoszenie czwartej edycji konkursu Dioscuri, uruchomienie konkursów wielostronnych w których NCN pełni rolę partnera, włączenie NCN do nowej sieci Trans-Atlantic Platform for Humanities and Social Science. Na zakończenie podziękowała wszystkim osobom zaangażowanym w działania na rzecz rozwoju współpracy międzynarodowej NCN.

Ad. 7. Podsumowanie naboru wniosków w konkursach: OPUS 20+LAP, PRELUDIUM BIS 2, SONATA 16, BEETHOVEN CLASSIC 4, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 września 2020 r.

Dr Marta Buchalska Koordynator ST poinformowała, że w konkursach: OPUS 20+LAP, PRELUDIUM BIS 2, SONATA 16, BEETHOVEN CLASSIC 4 złożono łącznie 3594 wnioski, w tym: w konkursie OPUS 20 – 1895 wniosków, w tym 227 wniosków złożonych w ramach procedury LAP, w konkursie SONATA 16 – 1123 wnioski, w konkursie PRELUDIUM BIS 2 – 282 wnioski, natomiast w konkursie BEETHOVEN CLASSIC 4 – 67 wniosków. Przedstawiła rozkład wniosków w podziale na grupy nauk: w HS złożono 1085 wniosków, w ST 1299 wniosków, natomiast w NZ 1210 wniosków. Wskazała, że w wyniku oceny formalnej odrzucono łącznie 76 wniosków. Do głównych przyczyn odrzutów formalnych zaliczyła wypełnianie poszczególnych zakładek formularza wniosku w języku innym niż wymagany (np. skrócony opis projektu przygotowany w j. polskim zamiast w j. angielskim), wskazanie we wniosku kierownika projektu, który kieruje trzema lub więcej projektami NCN, czy też złożenie dwóch wniosków, w których figuruje ten sam kierownik projektu. Zwróciła uwagę, na mniejszą niż oczekiwano liczbę wniosków złożonych w konkursie PRELUDIUM BIS. Przypomniała, że wnioski złożone w procedurze LAP oceniane są razem z wnioskami OPUS na tych samych zasadach.

Ad. 8. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach konkursów: OPUS 20+LAP, PRELUDIUM BIS 2, SONATA 16, BEETHOVEN CLASSIC 4, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 września 2020 r.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przekazał, że po analizie wniosków złożonych w konkursach OPUS 20, PRELUDIUM BIS 2, SONATA 16 i BEETHOVEN CLASSIC 4 oraz ustalonych dla tych konkursów nakładów finansowych, przewodniczący Komisji K-1, K-2, K-3 oraz dyrekcja NCN podjęli decyzję o zwiększeniu o 50 mln zł nakładów finansowych konkursu SONATA 16. W wyniku podjętych ustaleń, w konkursie SONATA 16 na projekty badawcze zostanie przeznaczonych łącznie 150 mln zł, z czego 21,024 mln zł dla HS, dla ST 59,744 mln zł oraz 69,232 mln zł dla NZ. W konkursie OPUS 20 na projekty badawcze w tym realizowane w ramach współpracy LAP, zostanie przeznaczonych 450 mln zł, z czego 66,118 mln zł dla HS, dla ST 166,621 mln zł oraz 217,261 mln zł dla NZ. W ramach konkursu PRELUDIUM BIS 2, którego nakład finansowy został ustalony na poziomie 100 mln zł, zaproponowano przeznaczyć 21,175 mln zł na projekty badawcze w HS, w ST 32,252 mln zł i 46,573 mln zł w NZ. Poinformował, że dokładny podział środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych

dyscyplin został przeprowadzony przez poszczególne Komisje K-1, K-2, K-3. Przekazał, że podział nie obowiązuje konkursu BEETHOVEN CLASSIC 4, gdzie ustalony nakład finansowy konkursu w wysokości 10 mln zł i zostanie w całości przeznaczony wyłącznie na realizację projektów badawczych w HS.

Prof. Krystyna Bartol Przewodnicząca Komisji K-1 poinformowała, że członkowie Komisji K-1 dokonali podziału kwot pomiędzy panele HS w konkursach OPUS 20, PRELUDIUM BIS 2, SONATA 16. Przekazała, że zdecydowano się utrzymać priorytety przypisane w tych konkursach do paneli HS1, HS3, HS6, zwracając uwagę na potrzebę ponownego przedyskutowania zasad przydzielania priorytetów poszczególnym dyscyplinom i decyzjom podejmowanym w tym zakresie.

Prof. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji K-2 poinformował, że członkowie Komisji K-2 dokonali podziału kwot pomiędzy panele ST w konkursach OPUS 20, PRELUDIUM BIS 2, SONATA 16. Przekazał, że Komisja będzie analizować przyjęte zasady podziału środków finansowych i w stosownym czasie powróci do dyskusji w tej sprawie.

Prof. Jakub Fichna Przewodniczący Komisji K-3 poinformował, że członkowie Komisji K-3 dokonali podziału kwot pomiędzy panele NZ w konkursach OPUS 20, PRELUDIUM BIS 2, SONATA 16. Przekazał, że Komisja zdecydowała się utrzymać priorytety przypisane w konkursie OPUS do paneli NZ1-3, NZ6, NZ8 i również wyraża potrzebę powrotu do dyskusji na ten temat.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali podział środków finansowych, przyjmując w drodze głosowania (23 głosy „za”, 1 głos „wstrzymujący”) uchwałę Rady NCN nr 2/2021 w sprawie podziału środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych dyscyplin lub grup dyscyplin w konkursach Narodowego Centrum Nauki OPUS 20, SONATA 16, PRELUDIUM BIS 2 (w załączeniu).

Ad. 9. Przedstawienie kandydatów do Zespołów Ekspertów odpowiedzialnych za ocenę wniosków w konkursach: OPUS 20+LAP, PRELUDIUM BIS 2, SONATA 16, BEETHOVEN CLASSIC 4, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 września 2020 r.

Prof. Krystyna Bartol Przewodnicząca Komisji K-1 przedstawiła Zespoły Ekspertów zaproponowane przez Komisję K-1 do oceny wniosków w konkursach OPUS 20, PRELUDIUM BIS 2, SONATA 16 proponując na funkcję przewodniczących tych zespołów: Katarzynę Kijanię-Placek (ZE HS1), Michała Németha (ZE HS2A), Monikę Bednarczuk (ZE HS2B), Barbarę Horejs (ZE HS3A), Marka Nowaka (ZE HS3B), Magdalenę Ziolo (ZE HS4A), Aleksandrę Barbarę Partekę (ZE HS4B), Michała Balcerzaka (ZE HS5A), Luca Wintgensa (ZE HS5B), Ralfa Schwarzera (ZE HS6A), Elżbietę Szelaąg (ZE HS6B).

Prof. Grzegorz Karch przewodniczący Komisji K-2 przedstawił Zespoły Ekspertów zaproponowane przez Komisję K-2 do oceny wniosków w konkursach OPUS 20, PRELUDIUM BIS 2, SONATA 16 proponując na funkcję przewodniczących tych zespołów: Alberta De Sole (ZE ST1), Janusza Gluzę (ZE ST2), Michaela Thorwarta (ZE ST3), Kennetha Ruuda (ZE ST4A), Hansa-Dietera Arndta (ZE ST4B), Jeana-Marie Nedelec (ZE ST5A), Cristinę Giordano (ZE ST5B), Leszka Gąsieńca (ZE ST6), Izzata Darwazeha (ZE ST7), Hussama Jouhara (ZE ST8A), Erikę Kozma (ZE ST8B), Andrzeja Barana (ZE ST9), Thomasa Servaisa (ZE ST10A), Heikki Seppä (ZE ST10B).

Prof. Jakub Fichna Przewodniczący Komisji K-3 przedstawił składy Zespołów Ekspertów zaproponowane przez Komisję K-3 do oceny wniosków w konkursach OPUS 20, PRELUDIUM BIS 2, SONATA 16 proponując na funkcję przewodniczących tych zespołów: Adama Szewczyka (ZE NZ1), Grzegorza Przybylskiego (ZE NZ2), Jana Traasa (ZE NZ3), Gernota Riedela (ZE NZ4), Przemysława Tylżanowskiego (ZE NZ5A), Błażeja Misiaka (ZE NZ5B), Virginie Molle-Halot (ZE NZ6), Krystynę Dąbrowską (ZE NZ7A), Annę Monikę Moniuszko-Malinowską (ZE NZ7B), Carlesa Vila Arbonesa (ZE NZ8), Cezarego Kabałę (ZE NZ9A), Małgorzatę Kacprzak (ZE NZ9B).

Członkowie Rady NCN przyjęli zaproponowane składy Zespołów Ekspertów do oceny wniosków w konkursach OPUS 20, SONATA 16, PRELUDIUM 18, PRELUDIUM BIS 2. Ustalono, że uchwała w tej sprawie zostanie przyjęta w trybie obiegowym.

Ad.10. Przedstawienie informacji o wynikach oceny merytorycznej przeprowadzanej w oparciu o procedurę agencji wiodącej (Lead Agency Procedure LAP) w agencji finansującej badania naukowe z Czech Czech Science Foundation (GAČR) i Austrii Austrian Science Fund (FWF) w międzynarodowym konkursie CEUS-UNISONO na dwustronne lub trójstronne projekty badawcze dla zespołów z Austrii, Czech, Słowenii i Polski w ramach programu wielostronnego CEUS.

Dr Małgorzata Jacobs Koordynator HS przypomniała, że program CEUS realizowany jest we współpracy między NCN i agencjami finansującymi badania naukowe z Austrii (FWF), Czech (GACR) oraz Słowenii (ARRS) w oparciu o procedurę agencji wiodącej (LAP). Celem tego programu jest finansowanie projektów z zakresu badań podstawowych we wszystkich dyscyplinach naukowych planowanych do realizacji we współpracy zespołów badawczych z dwóch lub trzech krajów uczestniczących w programie CEUS. Przekazała, że konkursie CEUS-UNISONO na dwustronne lub trójstronne projekty badawcze dla zespołów z Austrii, Czech, Słowenii i Polski złożono łącznie 78 wniosków. W wyniku oceny merytorycznej przeprowadzonej w oparciu o procedurę LAP w agencji z Czech (GAČR) i Austrii (FWF) finansowanie przyznano łącznie 9 projektom badawczym, w tym 5 w NZ, 4 w ST oraz 1 projektowi w HS, natomiast ocena merytoryczna wniosków w słoweńskiej agencji ARRS jeszcze się nie zakończyła.

Ad.11. Przedstawienie informacji o wynikach konkursu „Era-Net Urban Accessibility and Connectivity” przeprowadzonego przez Narodowe Centrum Nauki we współpracy z siecią JPI Urban Europe na międzynarodowe projekty badawcze w zakresie rozwoju miast.

Dr Katarzyna Jarecka-Stępień Koordynator HS przypomniała, że konkurs „Era-Net Urban Accessibility and Connectivity” przeprowadzony został przez NCN we współpracy z siecią JPI Urban Europe na międzynarodowe projekty badawcze w zakresie rozwoju miast dotyczy badań z zakresu rozwiązań na rzecz zrównoważonej mobilności w obszarach zurbanizowanych. Przekazała, że do konkursu złożono łącznie 86 wniosków wstępnych, z czego 12 po stronie polskiej. Poinformowała, że po ocenie wniosków wstępnych przez ekspertów zewnętrznych, złożonych zostało 37 wniosków pełnych, w tym 4 po stronie polskiej, a w wyniku oceny merytorycznej do finansowania zakwalifikowano 15 projektów, w tym 1 projekt finansowany po stronie polskiej.

Ad.12. Przedstawienie założeń wspólnego programu Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju - Centra Doskonałości AI na projekty badawcze w obszarze sztucznej inteligencji.

Dr Tomasz Szumelda Koordynator Dyscyplin ST przedstawił założenia wspólnego programu NCN i NCBiR pod nazwą „ARTIQ Centra Doskonałości AI” na utworzenie Centrów Doskonałości w zakresie sztucznej inteligencji. Poinformował, że założenia przewidują, że w pierwszej edycji tego konkursu zostaną utworzone trzy Centra AI. Zespoły badawcze w ramach innowacyjnych projektów badawczych trwających 5 lat, będą prowadziły badania podstawowe, badania przemysłowe, prace rozwojowe lub przedwdrożeniowe w dziedzinie AI. Liderami zespołów badawczych będą kierownicy do 8 lat po uzyskaniu stopnia doktora o międzynarodowej renomie i znaczącym dorobku naukowo-wdrożeniowym, posiadający sukcesy we współpracy z biznesem, którzy do 2 lat przed zamknięciem naboru wniosków nie mieszkali, nie pracowali, nie studiowali, a także nie kierowali projektem badawczym realizowanym w Polsce. Poinformował, że pierwszym etapem konkursu będzie nabór wniosków na tzw. instytucje hostujące, które dopiero w kolejnym kroku wspólnie z liderem (kierownikiem projektu) złożą wniosek o dofinansowanie Centrum AI. Instytucje hostujące jako beneficjenci środków finansowych będą odpowiedzialne za stworzenie zespołom badawczym i ich liderom odpowiednich warunków do realizacji projektów, co oznacza, że w ramach programu nie przewiduje się kosztów pośrednich, oraz że każda z instytucji hostujących będzie musiała wnieść wkład finansowy na ten cel pochodzący z własnych środków w wysokości co najmniej 100 000 zł/rok. Przekazał, że katalog instytucji hostujących został zawężony z uwagi na brak możliwości udzielenia pomocy publicznej w ramach programu. Każde Centrum AI może otrzymać dofinansowanie wysokości do 20 mln zł, w tym do 1 mln zł na założenie spółek celowych, których zadaniem będzie komercjalizacja wyników badań. Całkowity budżet konkursu będzie wynosił zatem 60 mln zł. Przyjęto, że z budżetu NCN na finansowanie badań podstawowych zostanie zagwarantowane 25%, natomiast pozostałe 75% zostanie przeznaczonych przez NCBiR na finansowanie badań przemysłowych, prac rozwojowych i przedwdrożeniowych. Koszty kwalifikowalne ze środków programu to wynagrodzenie lidera i zespołu badawczego, stypendia, zakup aparatury naukowo-badawczej, urządzeń i oprogramowania, a także koszty ich amortyzacji, jak również koszty związane z prowadzonymi badaniami tj. materiały eksploatacyjne, podróże, publikacje, działania informacyjne itp.

Dr Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST poinformowała, że udało się wypracować model oceny wniosków składanych w ramach programu, który jest wypadkową procesu oceny obowiązującego w NCN oraz w NCBiR. Następnie przedstawiła główne założenia procesu oceny w tym konkursie. Przekazała, że wnioski zostaną poddane ocenie formalnej przeprowadzanej przez obie agencje, następnie wnioski poprawne formalnie zostaną poddane ocenie przez minimum dwóch ekspertów wchodzących w skład Zespołu Ekspertów oraz ocenie przez minimum dwóch ekspertów zewnętrznych. Wszystkie zebrane oceny indywidualne wniosku, zostaną przekazane wnioskodawcy, który będzie mógł na ich podstawie przygotować się do pierwszego spotkania z Zespołem Ekspertów. Podczas spotkania, zostaną przeprowadzone dyskusje na temat ewentualnych zmian merytorycznych w projekcie, na podstawie których

Zespół zredaguje wytyczne dot. uzupełnienia i ewentualnych korekt wniosku. Następnie, poprawiony wniosek jest ponownie przesyłany do oceny ekspertów i podczas drugiego spotkania Zespołu Ekspertów jest poddawany dyskusji i ocenie końcowej. Wynikiem pracy Zespołu Ekspertów będzie wybór najlepszych projektów rekomendowanych do finansowania oraz lista projektów niezakwalifikowanych do finansowania wraz z uzasadnieniem decyzji dla każdego z nich. Wnioskodawcy projektów zakwalifikowanych do finansowania otrzymają decyzję administracyjną o przyznaniu finansowania z NCN oraz z NCBiR, a także dwa egzemplarze umowy trójstronnej zawieranej pomiędzy NCN/NCBiR, instytucją hostującą oraz liderem.

Prof. Stefan Dziembowski wyraził zadowolenie z postępu prac w zakresie wspólnej inicjatywy NCN i NCBiR dotyczącej finansowania badań z zakresu sztucznej inteligencji. Zwrócił się z pytaniem o genezę założenia braku kosztów pośrednich w programie.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN zwrócił uwagę, że NCN ma już w swojej ofercie konkurs Dioscuri, w ramach którego nie finansowano kosztów pośrednich jednostki, a mimo to cieszył się on dużą popularnością. Przekazał, że jednostka, która będzie prowadzić Centrum Doskonałości AI, zobowiąże się do corocznego dofinansowywania jego działalności z własnych środków, co jest zgodne ze schematem mającym na celu wybór tylko takich instytucji hostujących, które zainteresowane są utworzeniem centrum w ramach swojej struktury i chcą je współfinansować.

Ad. 13. Wystąpienie dr Radosława Sierpińskiego Prezesa Agencji Badań Medycznych.

Dr n. med. Radosław Sierpiński Prezes Agencji Badań Medycznych podziękował za zaproszenie wyrażając radość ze spotkania z Radą i kierownictwem NCN, szczególnie dlatego, że bardzo wysoko ceni działalność NCN, która dla tak młodej instytucji jaką jest ABM, jest wzorem do naśladowania. W swoim wystąpieniu przedstawił działalność ABM, która funkcjonuje na podobieństwo Medical Research Council z Wielkiej Brytanii. Poinformował, że kluczowym zadaniem, które ustawowo realizuje ABM jest dofinansowanie projektów badawczych z zakresu niekomercyjnych badań klinicznych, dzięki czemu wsparcie finansowe mogą otrzymać produkty, czy to w formie wyrobów medycznych czy technologii lekowych, które naukowcy chcą wprowadzać na rynek. Przekazał, że ABM podchodzi do finansowania dziedzinowo na podstawie priorytetów, które zgłasza Minister Zdrowia. Poinformował, że w ubiegłym roku udało się sfinansować ok. 87 projektów przekazując na realizację badań ok. miliarda zł. Najwięcej projektów pochodzi z onkologii oraz kardiologii z uwagi na to, że te dwa środowiska w Polsce niezwykle prężnie działają naukowo i zajmują się problemami medycznymi najbardziej ważnymi dla Polaków jako pacjentów. Przekazał, że ABM realizuje dwa unikalne programy, które wymykają się standardowym pojęciom finansowania badań klinicznych: CAR-T (Polish Chimeric Antigen Receptor T-cell Network), dzięki któremu pacjenci w Polsce uzyskują dostęp do najbardziej nowoczesnych metod leczenia ostrej białaczki limfoblastycznej, oraz program CRBK (Centrum Rozwoju Badań Klinicznych), w ramach którego działa rozwój Centrów Wsparcia Badań Klinicznych w modelu usług wspólnych zapewniających kompleksowe i systemowe wsparcie realizacji badań zarówno komercyjnych jak i niekomercyjnych. Przekazał, że dzięki wsparciu ABM stworzonych zostało już 10 takich centrów i planowane są kolejne. Centra Wsparcia Badań Klinicznych to bardzo istotny projekt, który zmienia paradygmat realizacji badań klinicznych w Polsce. ABM proponuje bardzo sensowne rozwiązanie infrastrukturalne, które przyczynią się nie tylko na dostępność do nowoczesnych terapii, ale również wpłyną na wzrost wartości rynków komercyjnych badań klinicznych. Poinformował, że w lutym 2021 zostanie ogłoszona kolejna edycja konkursu, w ramach którego możliwe będzie stworzenie kolejnych 5 takich centrów. Poinformował, że dzięki dotychczasowej działalności ABM ponad 20 tys. ludzi uzyska dostęp do innowacyjnych terapii w ramach nier refundowanych form leczenia, a rokrocznie liczby te będą większe. Przed powstaniem ABM, badań klinicznych niekomercyjnych, czyli tzw. badań akademickich było realizowanych w Polsce 8 na 700, podczas gdy w krajach Europy Zachodniej tych niekomercyjnych badań klinicznych jest blisko 30-40% ogółu rynku. Przekazał, że w momencie powołania ABM mamy już ok. 40 takich badań, czyli nastąpił wzrost pięciokrotny, a planuje się, że w 2021 roku będzie ich 60, a nawet 70, dzięki czemu ten wskaźnik wynosić będzie 10% w stosunku do 700 badań komercyjnych, które są w Polsce rejestrowane. Przekazał, że wprowadzenie do Polski przełomowej technologii CAR-T jest najbardziej zaawansowaną i spersonalizowaną technologią stosowaną w leczeniu hematologicznym, która polega na wytworzeniu dla każdego pacjenta leku na bazie jego własnych limfocytów. Dzięki terapii komórkami CAR-T można uzyskać całkowitą remisję u ok. 90% chorych z ostrą białaczką limfoblastyczną. Poinformował, że projekt będzie realizowany przez konsorcjum, którego funkcję lidera będzie pełnił Warszawski Uniwersytet Medyczny. Dzięki finansowaniu ABM, konsorcjum będzie wprowadzało do Polski tę technologię, która dla 40% ludzi oznacza życie. W dalszej części wystąpienia, omawiając plany ABM na rok 2021 poinformował, że planowane są 3 konkursy, każdy na 100 mln zł z przeznaczeniem na działalność badawczo-rozwojową, a przede wszystkim na niekomercyjne badania kliniczne. W porozumieniu z Ministrem Zdrowia, ABM podjął decyzję o finansowaniu 3 obszarów tematycznych badań klinicznych: z zakresu chorób rzadkich, w psychiatrii i neurologii oraz chorób cywilizacyjnych. Jeśli chodzi o finansowanie badań klinicznych z zakresu chorób cywilizacyjnych przekazał, że wiąże duże nadzieje

na realizację programu na finansowanie badań w tym obszarze w oparciu o niedawno podpisane porozumienie o współpracy pomiędzy NCN a ABM obejmujące wzajemne wsparcie w wykorzystaniu wyników badań oraz wdrażaniu innowacji do systemu ochrony zdrowia. W jego opinii porozumienie stworzy nowe możliwości realizacji wspólnych projektów zespołom badawczym, a także kontynuację badań podstawowych, które zakończyły się ciekawymi wynikami na etapie badań przedklinicznych. Przekazał, że współpraca daje możliwość wsparcia wdrożenia odkryć, które w innym wypadku pozostałyby jedynie na etapie badań podstawowych. Poinformował, że przyjęty model współpracy między obiema agencjami to idea finansowania badań translacyjnych, połączenia badań podstawowych z niekomercyjnymi badaniami klinicznymi poprzez stworzenie instrumentu finansowania od badań podstawowych po badania obserwacyjne, kliniczne i epidemiologiczne. Współpraca pozwoli na wypełnienie luki na rynku badań w postaci badań przedklinicznych, co w konsekwencji przyczyni się do rozpoczęcia skutecznych badań klinicznych. Wyraził nadzieję, że współpraca obejmować będzie również działania na rzecz komplementarności oferty programowej obu agencji oraz działania wspierające umiędzynarodowienie oraz promocję polskiej nauki. Przekazał, że ABM gotowa jest przeprowadzić z NCN wspólny konkurs oparty o model konkursu TANGO, będącego wynikiem współpracy NCN-NCBiR, w którym możliwe byłoby finansowanie badań klinicznych realizowanych przez zespoły, które otrzymały finansowanie przez NCN. Przekazał, że ABM zainteresowane jest rozszerzeniem formuły przeprowadzania takiego konkursu w ramach ścieżki pierwszej, w której projekty w zakresie badań podstawowych wymagają potwierdzenia podczas fazy przedklinicznej, i później finansowania badań klinicznych, oraz ścieżki drugiej, w której finansowane przez ABM są badania kliniczna dla projektów już finansowanych i pozytywnie rozliczonych przez NCN. Poinformował, że założenia konkursu przewidują finansowanie badań z zakresu chorób cywilizacyjnych ich profilaktyki, wczesnego wykrywania i diagnostyki. Przekazał, że ABM gotowa byłaby uruchomić taki konkurs z końcem półrocza tego roku, tak aby do końca roku było możliwe wyłonienie beneficjentów i ogłoszenie wspólnej listy rankingowej.

Ad. 14 Dyskusja dotycząca kierunków współpracy Narodowego Centrum Nauki i Agencji Badań Medycznych.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przekazał, że wspólny konkurs ABM-NCN to bardzo ciekawa i potrzebna propozycja, gdyż brakuje programów wsparcia dla klinicystów, którzy wystartowali w konkursach NCN.

Prof. Anetta Undas przekazała, że jako jedyny lekarz w Radzie NCN bardzo popiera współpracę NCN-ABM. Wyraziła opinię, że ze wspólnego programu mogą skorzystać naukowcy, którzy złożyli do finansowania projekty badawcze nie tylko w ramach panelu NZ5, czyli typowego panelu medycznego, ale również w ramach panelu NZ4, NZ6, czy NZ7. Dotychczasowa działalność NCN pokazuje, że finansowane są bardzo dobre badania podstawowe, które np. dotyczyły leku mogącego mieć zastosowanie w innym wskazaniu, co wymaga dalszej obserwacji i pogłębionych badań w kierunku wpływu na praktykę kliniczną i pomocy pacjentom. Zaproponowała powstanie grupy roboczej złożonej z zespołu po stronie NCN i ABM do opracowania szczegółowych założeń przeprowadzania wspólnego konkursu.

Prof. Jakub Fichna zwrócił się z pytaniem w jaki sposób będzie rozwiązana kwestia własności intelektualnej proponowanych do finansowania badań, czy agencje będą partycypować w prawach do tych własności. Zapytał również, czy w ramach tego wspólnego programu będą promowane czy też preferowane rozwiązania terapeutyczne, produkty medyczne czy formy diagnostyczne. Wyraził chęć uczestnictwa w pracach zespołu do opracowania warunków przeprowadzania takiego konkursu.

Dr n. med. Radosław Sierpiński Prezes Agencji Badań Medycznych odpowiadając na pytanie dotyczące własności intelektualnej, poinformował, że w ABM przyjęto praktykę, w myśl której podział własności intelektualnej dyskutowany jest pomiędzy ABM a beneficjentem. W związku z tym, że ABM jest dysponentem środków publicznych, beneficjent decyduje w jakiej formie jest gotów przekazać udział ABM w tej własności. Przekazał, że stosowane są różne rozwiązania w tym zakresie, np. prawo pierwokupu, z którego ABM może skorzystać w przypadku powodzenia, czy też różnego rodzaju licencje. Poinformował, że ABM podchodzi bardzo elastycznie do tych zagadnień. Odnośnie kwestii związanych z preferowanymi badaniami w ramach wspólnego konkursu poinformował, że problem ma charakter legislacyjny, ponieważ wyroby medyczne czy procedury diagnostyczne wg polskiej legislacji nie spełniają kryterium badania klinicznego tylko eksperymentu medycznego. W związku z tym, że ABM w swojej działalności musiało z tej przyczyny odrzucić wiele dobrych projektów, przekazał, że zwrócono się z prośbą do ministerstwa o poprawkę w ustawie, aby uwzględnić możliwość finansowania badań z tego zakresu. Poinformował, że kwestia ta jest obecnie procedowana ma nadzieję, że w momencie uruchomienia wspólnego programu będzie już możliwość kompleksowego finansowania.

Dr Marcin Liana zastępca Dyrektora NCN poinformował o planach organizacji wspólnego konkursu NCN-ABM. Przekazał, że kwestia współpracy obu agencji pojawiła się już z początkiem 2020 r., ale dopiero pod koniec roku 2020 udało się nawiązać skuteczny kontakt w tej sprawie zakończony podpisaniem porozumienia o współpracy. Przekazał, że w toku roboczych spotkań z przedstawicielami ABM poinformował, że wstępnie ustalono model konkursu opartego na drugiej ścieżce, o której wspomniał Prezes Sierpiński podczas swojego wystąpienia. Finansowanie w ramach zaproponowanej ścieżki pierwszej wymagałoby działań ze strony NCN w kierunku pozyskania dodatkowego finansowania. W związku z tym NCN skupi się na współpracy z ABM w ramach ścieżki drugiej. Przekazał, że program zakłada finansowanie badań klinicznych z zakresu chorób cywilizacyjnych, który będzie finansowany w całości przez ABM. Według wstępnych ustaleń konkurs skierowany będzie do zespołów badawczych, złożonych m.in. z kierownika grantu NCN i klinicysty, planujących realizację badań w instytucjach, które mogą składać wnioski w konkursach ABM. NCN będzie wspierał ABM w ocenie wniosków poprzez pomoc w dobrze odpowiednich ekspertów. Poinformował, że po ustaleniu szczegółowych ram konkursu zostanie utworzona przez NCN elektroniczna platforma networkingowa, która umożliwi kontakt pomiędzy naukowcami i klinicystami. Przekazał również, że planowane jest spotkanie z przedstawicielami ABM i NCN celem umówienia szczegółowych regulacji przeprowadzania wspólnego konkursu. W najbliższym czasie zostanie ustalony skład osobowy zespołu po stronie NCN, do pracy którego zostanie włączony również Koordynator Dyscyplin NZ.

Ad. 15. Przedstawienie uwag do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie programu „Rozwój czasopism naukowych”.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował, że w ramach konsultacji publicznych został przekazany do opinii NCN projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie programu „Rozwój czasopism naukowych” (w załączeniu). Przypomniał, że założeniem programu „Rozwój czasopism naukowych” jest podniesienie poziomu praktyk wydawniczych i edytorskich, zwiększenie wpływu czasopism na rozwój nauki oraz utrzymanie czasopism w międzynarodowym obiegu naukowym. Rozporządzenie określa warunki udziału w programie. Zgodnie z projektem rozporządzenia, podmiotami uprawnionym do udziału w programie będą wydawcy polskiego czasopisma naukowego, którzy będą mogli zgłosić projekt dotyczący czasopisma działającego na terenie Polski, ujętego w wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych oraz ujętego w międzynarodowej bazie czasopism naukowych takich jak: Scopus, Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index, Arts & Humanities Citation Index, Emerging Sources Citation Index lub European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH+). Czasopismo musi także stosować zasady etyki publikacyjnej zgodne z wytycznymi Komitetu do spraw Etyki Publikacyjnej oraz zawierać informacje o upowszechnianiu artykułów zamieszczanych w czasopiśmie w trybie otwartego dostępu oraz w ramach repozytorium cyfrowego Biblioteki Narodowej. Proponowana maksymalna wielkość pomocy na pokrycie kosztów kwalifikowalnych to 120 000 zł. Program będzie ogłaszany raz do roku. Ocena merytoryczna wniosków, dokonywana przez ekspertów tzw. „Zespół Doradczy” polegać będzie na przypisaniu wartości punktowych poszczególnym kryteriom przyznawania pomocy. Przekazał, że w celu opracowania stanowiska Rady w tej sprawie został powołany zespół w składzie: prof. A. Undas, prof. J. Golińska-Pilarek, prof. R. Hasterok, prof. T. Szapiro oraz prof. M. Samoć.

Prof. Robert Hasterok przekazał, że proponowany program największe zainteresowanie wzbudzi w środowisku wydawców czasopism naukowych z zakresu nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce. Wyrzucił obawę, że w opiniowanej wersji projektu rozporządzenia nie jest wystarczająco jasno opisana procedura doboru ekspertów oraz oceny wniosków.

Prof. Anetta Undas zwróciła uwagę, że wsparcie finansowe czasopism naukowych jest potrzebne we wszystkich grupach nauk, jednakże najważniejszą rzeczą jest promowanie wspierania najlepszych czasopism. Szczególnie ważne jest wsparcie finansowe dla czasopism, które już uzyskały znaczący dla danej dziedziny Impact Factor, aby umożliwić utrzymanie wysokich pozycji w rankingu i dalsze wzmacnianie ich pozycji na międzynarodowym rynku wydawniczym. W jej opinii nie powinny być wyznaczane limity kwotowe. Ocena czy zaproponowana wysokość wsparcia dla czasopisma jest racjonalna, powinna należeć do oceny ekspertów.

Prof. Tomasz Zaleśkiewicz zwrócił uwagę, że przy podejmowaniu decyzji dotyczącej udzielenia wsparcia finansowego, powinno zostać wzięte pod uwagę czy w poprzednich latach czasopismo korzystało już ze wsparcia finansowego ministerstwa i jakie są tego skutki. Wskazał, że próg wejścia czasopism do programu powinien być bardzo rygorystycznie określony, tak aby wspierać wyłącznie czasopisma najwyższej jakości.

Prof. Krystyna Bartol zwróciła uwagę, że niektóre czasopisma z listy ERIH+ nie spełniają w 100% założeń tej listy. Jednocześnie wskazała, że ewentualne usunięcie listy ERIH+ jako kryterium jakości czasopism w naukach HS nie byłoby satysfakcjonującym rozwiązaniem.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek zwróciła uwagę, że udział czasopisma w określonych bazach nie zawsze jest gwarantem ich wysokiej jakości, natomiast stanowi informację, że czasopismo włożyło wysiłek na rzecz wejścia w międzynarodowy rynek czasopism. Z tej perspektywy bazę ERICH+ można traktować na równi np. z bazą Scopus. Zwróciła uwagę, że inne bazy czasopism również mają problemy z weryfikacją czy wszystkie czasopisma na ich liście spełniają określone standardy wejścia do tych baz. Zostawienie bazy ERICH+ w programie „Rozwój czasopism naukowych” otwiera drogę dla czasopism, które w pozostałych bazach nie są ujęte. Rodzi to jednak ryzyko, że w programie będzie mogło brać udział bardzo dużo polskich czasopism humanistycznych, w tym również tych niższej jakości. Zwróciła uwagę, że w naukach humanistycznych proces recenzji jest najbardziej problematyczny. Dlatego bardzo ważnym jest właściwy dobór ekspertów oraz dbałość o prawidłowe przeprowadzenia procedury oceny.

Członkowie Rady NCN w toku prowadzonej dyskusji wskazali, że kluczową misją NCN jest wspieranie najwyższej jakości badań naukowych we wszystkich dziedzinach nauki na drodze otwartych konkursów i wyłącznie w oparciu o kryterium doskonałości naukowej. W związku z tym, wskazali, że właściwa procedura procesu ewaluacji wniosków jest niezbędna dla wyłonienia, a następnie wsparcia najlepszych pod względem jakości czasopism naukowych i będzie kluczowa dla sukcesu programu. W opinii Rady ważnym dla powodzenia proponowanego programu jest objęcie wsparciem polskich czasopism o najwyższej pozycji w swoich dziedzinach, aby ją umocnić. Zwrócili uwagę, że celowość i idąca za tym efektywność proponowanego przez ministerstwo programu może być znacząco różna w odniesieniu do różnych dziedzin nauki/sztuki, a nawet dyscyplin naukowych/artystycznych. Niezbędne jest zatem uwzględnienie w rozporządzeniu ich specyfiki. Wskazali, że w bardzo zróżnicowanych dziedzinach nauk humanistycznych, społecznych, teologicznych oraz w dziedzinie sztuki funkcjonuje wiele czasopism, w tym te które mimo otrzymywania finansowego wsparcia z ministerstwa nie weszły do obiegu międzynarodowego. Dlatego ważne jest, by wsparcie kierowane było do czasopism, które najczęściej dzięki wsparciu finansowemu ministerstwa w poprzednich latach, już spełniają określone progowe standardy. W odniesieniu do niektórych dyscyplin w tych dziedzinach wymóg notowania czasopisma jedynie w bazie ERICH+ może okazać się niewystarczający. To, że czasopismo jest notowane w jakiegokolwiek bazie nie oznacza automatycznie, że ma ono szansę zyskać znaczącą pozycję międzynarodową, podobnie jak nie warto obejmować wsparciem każdego czasopisma przez sam fakt, że ma polską redakcję lub wydawcę. Zgodzili się, że proponowana maksymalna wielkość pomocy na pokrycie kosztów kwalifikowalnych (120 000 zł) dla takich czasopism nie jest wystarczająca. W przypadku podejścia projakościowego wskazane jest zwiększenie maksymalnego poziomu wsparcia lub przeprowadzenie procedury konkursowej bez limitu finansowego, pozostawiając określenie racjonalnego poziomu wymagającego wsparcia aplikującym, a ocenę Zespołowi Doradczemu, tak aby pieniądze publiczne były przeznaczone na najlepsze wnioski o dofinansowanie czasopism.

Ad. 16. Przedstawienie uchwały Rady Dyscypliny Naukowej Filozofia Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia wniosku o skierowaniu apelu do Ministra Edukacji i Nauki dotyczącego nauk humanistycznych i ich oceny.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował, że do NCN wpłynęła uchwała Rady Dyscypliny Naukowej Filozofia Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego (w załączeniu) w sprawie przyjęcia wniosku o skierowaniu apelu do Ministra Edukacji i Nauki dotyczącego sytuacji nauk humanistycznych i ich oceny. W apelu, oprócz innych postulatów, zaproponowano wyrównanie poziomu finansowania projektów z obszaru humanistyki z innymi naukami. W opinii Rady Dyscypliny Naukowej projekty z nauk HS są niedoszacowane, wątpliwości budzą również wprowadzone ograniczenia wiekowe, wykluczające naukowców w wieku średnim i starszym z udziału w konkursach, dobór recenzentów z zagranicy czy biurokratyzowane procedury. Podniesiono również kwestię wymogu przygotowania wniosków o finansowanie w języku angielskim.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN poinformował, że NCN odniosło się pisemnie do uwag zawartych w apelu Rady Dyscypliny Naukowej Filozofia Wydziału Nauk Społecznych UW. W odpowiedzi na podniesione kwestie wskazano m.in., że jedynym kryterium oceny w konkursach NCN jest wysoka jakość projektów na tle innych wniosków zgłaszanych do konkursu, co pozwala na wyłanianie do finansowania najbardziej obiecujących badań. W związku z tym, szans rozwoju filozofii szukać należy w nieustannym podnoszeniu poziomu badań w tej dziedzinie, tak aby z sukcesem mogły konkurować z innymi projektami składanymi w konkursach NCN. W odpowiedzi zwrócono uwagę, że NCN nie narzuca limitu liczby składanych wniosków w poszczególnych konkursach czy dyscyplinach ani ich kosztowności, planowanej przez samych wnioskodawców. Wskazano, że w procedurach konkursowych nie obowiązywało i nie obowiązuje ograniczenie dotyczące wieku biologicznego wnioskującego. Poprzez szeroką ofertę konkursową NCN dociera do grup uczonych znajdujących się na różnych etapach kariery naukowej. Procedury konkursowe otwarte są na standardy naukowe obowiązujące na świecie, w tym język aplikacji umożliwiający ocenę projektu przez ekspertów afiliowanych w zagranicznych jednostkach naukowych. Poinformowano w piśmie, że NCN

przy określaniu warunków i sposobu oceny wniosków kieruje się zasadą tworzenia równych szans wszystkim wnioskodawcom w dostępie do środków finansowych na badania niezależnie od dziedziny nauki czy podmiotu, w którym realizowane są badania.

Ad. 17. Przetawienie opinii dotyczącej pisma z Instytutu Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie w sprawie oceny wniosków z zakresu politologii w konkursach NCN.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował, że do NCN skierowane zostało pismo Instytutu Nauk o Polityce i Administracji UKSW (w załączeniu) zawierające uwagi środowiska politologów uczelni UKSW dotyczące sposobu oceny wniosków w konkursach organizowanych przez NCN.

Prof. Krystyna Bartol Przewodnicząca Komisji K-1 poinformowała, że ww. pismo było dyskutowane w ramach Komisji K-1. W piśmie wyrażono refleksje na temat nieotrzymywania przez politologów z UKSW grantów NCN. Zawarto m.in. uwagi dotyczące sposobu oceny wniosków, które otrzymały dwie skrajnie różne opinie eksperckie. Wskazano również, że oceny formułowane przez niektórych recenzentów w niewystarczającym stopniu biorą pod uwagę specyfikę środowiska naukowców z UKSW, z którą związany jest sposób uprawiania przez nich politologii. W piśmie zawarto również uwagę, że naukowcy z afiliacją UKSW nie są powoływani do grona ekspertów NCN. Poinformowała, że Komisja K-1 przeanalizowała składy ZE oceniających wnioski w konkursach NCN 2011 – 2019 stwierdzając, że badacze z UKSW byli zapraszani do grona ekspertów NCN, a osoba z afiliacją tej uczelni pełniła rolę przewodniczącego ZE.

Ad. 18. Omówienie kwestii dotyczących przyznawania stypendiów doktoranckich ze środków pochodzących z projektów badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki przedstawionych przez Konferencję Rektorów Uniwersytetów Polskich.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował o piśmie nadesłanym przez Konferencję Rektorów Uniwersytetów Polskich w sprawie zasad przyznawania stypendiów doktoranckich ze środków pochodzących z projektów badawczych finansowanych przez NCN (w załączeniu), w którym poruszono kwestię problemów z pogodzeniem kalendarium rekrutacji do szkoły doktorskiej z terminami ogłaszania konkursów przez NCN, ograniczenia swobody w wyborze przez kierownika projektu odpowiedniego kandydata do realizacji grantu, a także braku możliwości przyznania stypendium studentom lub doktorantom ubiegającym się o nadanie stopnia naukowego w systemie szkolnictwa wyższego innego państwa.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN przekazał, że NCN nie ogranicza swobody w wyborze kandydata do realizacji zadań przewidzianych w ramach grantu. W jego opinii NCN daje również możliwość dopasowania kalendarium rekrutacji do szkół doktorskich do terminów ogłaszania przez NCN konkursów na projekty badawcze. Poinformował, że studenci i doktoranci mogą brać udział w realizacji grantów, począwszy od programów dedykowanych dla uczestników szkół doktorskich jak PRELUDIUM BIS, po możliwość angażowania do zadań w ramach projektów badawczych zarówno na podstawie wypłacanego stypendium, jak i wynagrodzenia na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej. Dla przykładu, przywołał rozwiązania wprowadzone w tym zakresie na Uniwersytecie Śląskim, które zakładają możliwość przeprowadzenia uzupełniającej rekrutacji do szkoły doktorskiej dla doktorantów, którzy będą finansowani z zewnętrznych źródeł np. grantów NCN. Zauważył, że stypendium naukowe NCN faktycznie może być przyznane wyłącznie studentom czy doktorantom kształcącym się w polskich jednostkach, jednak kierownik projektu nadal ma możliwość zaplanowania w budżecie wynagrodzeń dodatkowych środków na wynagrodzenia dla osób kształcących się w systemie szkolnictwa wyższego innego państwa.

Członkowie Rady NCN dyskutowali na temat przyjętych przez jednostki różnych sposobów interpretacji wypłacania stypendium doktoranckiego ze środków NCN. Zgodzono się, że jednostka naukowa może wypłacać doktorantowi obligatoryjne stypendium doktoranckie oraz dodatkowo stypendium z NCN, jeżeli doktorant jest zaangażowany w realizację projektu badawczego finansowanego ze środków NCN. Znane są też przypadki, w których jednostki ze środków pozyskanych z grantów NCN finansują obligatoryjne stypendium doktoranckie. Wskazano na nierówne traktowanie doktorantów w tym zakresie, wiele toczących się dyskusji w samym środowisku doktorantów oraz konieczność jasnego komunikowania zasad wypłacania stypendium przez NCN. Uzgodniono, że swoboda interpretacyjna w tym zakresie tzn. czy należy wypłacać doktorantowi obligatoryjne stypendium doktoranckie oraz ewentualne dodatkowe stypendium ze środków NCN lub też wykorzystywać środki finansowe ze stypendium NCN na wypłatę obligatoryjnego stypendium doktoranckiego, leży po stronie jednostki, o ile jest to zgodne z zasadami określonymi przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur zaproponowała, aby poruszane zagadnienia oraz odpowiedzi na nie ująć w zakładce na stronie internetowej NCN „Najczęściej zadawane pytania” – FAQ. Wspomniała również o propozycji zgłoszonej przez Koordynatorów Dyscyplin podczas spotkania Komisji K-1, aby ogłoszenie poszczególnego konkursu przygotować w jednym dokumencie, co pozwoli na zebranie wszystkich informacji na temat obowiązujących w konkursie zasad w jednym miejscu. Dziś informacje te są rozproszone w ogłoszeniu w wielu dokumentach, co może powodować niezrozumienie wielu prezentowanych w nich zasad i ograniczeń, jak np. w przypadku niezrozumienia przez środowisko zasad wypłacania stypendiów naukowych finansowanych ze środków NCN.

Ad. 19. Omówienie postulatów Krajowej Reprezentacji Doktorantów w zakresie konkursów przeprowadzanych przez Narodowe Centrum Nauki.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował o piśmie nadesłanym przez Krajową Reprezentację Doktorantów (KRD) w sprawie postulatów w zakresie konkursów: ETIUDA, PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS przeprowadzanych przez NCN (w załączeniu). W związku z dużym zaangażowaniem KRD w reprezentowaniu interesów doktorantów, przekazał, że jest otwarty na wspólne spotkanie z przedstawicielami KRD celem szerszego omówienia zasadności zgłoszonych postulatów.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji Rady NCN ds. regulaminów i procedur wskazała na uwagi podniesione przez KRD dotyczące zwiększenia finansowania oraz liczby i częstotliwości konkursów dedykowanych doktorantom w tym również przywrócenie konkursu ETIUDA oraz zmiany warunków przeprowadzania konkursu PRELUDIUM BIS w taki sposób, żeby kierownikiem projektu był doktorant, a nie jego promotor. Wskazała, że za zmniejszeniem częstotliwości ogłaszania niektórych konkursów jak również ich częściowym wygaszeniem stoi wiele argumentów związanych m.in. z budżetem NCN, wieloma możliwościami zaangażowania doktorantów w realizację projektów badawczych, powielaniem się formuł konkursów w ofercie NCN jak również z tymi ogłaszanymi przez inne agencje jak np. NAWA. Poinformowała również, że Rada poprzedniej kadencji na podstawie zebranych opinii środowiska naukowego dotyczących PRELUDIUM BIS, wstępnie dyskutowała już na temat potrzeby modyfikacji warunków przeprowadzania tego konkursu. Zgodzono się wówczas, aby kontynuować dyskusję w tym zakresie dopiero po zakończeniu naboru wniosków do drugiej edycji tego konkursu. Wyraziła opinię, że zmiana kierownika projektu na doktoranta w tym konkursie będzie dublowaniem konkursu PRELUDIUM, natomiast kwestia zmiany doktoranta w trakcie realizacji PRELUDIUM BIS powinna po raz kolejny zostać poddana dyskusji Rady.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN zgodził się z tym, że Rada nowej kadencji powinna podjąć dyskusję nt. warunków przeprowadzania konkursu PRELUDIUM BIS.

Ad. 20. Omówienie skuteczności występowania z wnioskami o finansowanie projektów badawczych w konkursach Narodowego Centrum Nauki w kontekście wykonania poprzednich grantów NCN.

Joanna Wolszczak-Derlacz Przewodnicząca Komisji ds. oceny efektów działalności NCN poinformowała o metodach przeprowadzenia analizy na temat zależności pomiędzy oceną raportu końcowego, a skutecznością aplikowania przez kierownika o kolejne granty NCN i jej wynikach. Zaprezentowała wyniki badania ewaluacyjnego Zespołów Ekspertów oceniających raporty końcowe z grantów NCN za lata 2017-2020 (w załączeniu). Wskazała, że analiza została dokonana w oparciu o dane uzyskane od 6927 kierowników projektów z rozliczonymi raportami końcowymi z realizacji grantów NCN oraz 7425 raportów końcowych, uszeregowanych według wartości uzyskanej oceny końcowej raportu. Przedstawiła cztery warianty, w oparciu o które dokonywano analizy: wariant 1 - współczynnik sukcesu laureatów dla wszystkich złożonych do tej pory wniosków, którzy mają rozliczony przynajmniej jeden raport końcowy, wariant 2 - współczynnik sukcesu laureatów dla wniosków złożonych po dacie zamknięcia naboru pierwszego otrzymanego grantu, wariant 3 - współczynnik sukcesu laureatów dla wniosków złożonych po dacie złożenia pierwszego raportu końcowego, wariant 4 - współczynnik sukcesu laureatów dla wniosków złożonych 3 lata po dacie złożenia pierwszego raportu końcowego. Zwróciła uwagę, że każdy z wariantów ograniczał liczbę kierowników projektów poddawany analizie, natomiast żaden z nich nie wskazał wyraźnej zależności pomiędzy wynikiem oceny raportu końcowego, a wskaźnikiem sukcesu kierownika projektu w kolejnych aplikacjach do NCN. Przekazała, że ocena raportu końcowego jest ważna, lecz nie ma bezpośredniego przełożenia na dalsze losy kierownika projektu, nie ma także „samooczyszczania” się systemu, czyli sytuacji, w której kierownik projektu, który słabo rozliczył projekt badawczy ma niskie szanse na uzyskanie kolejnego grantu NCN. W oparciu o badanie ewaluacyjne członków Zespołów Ekspertów oceniających raporty końcowe z realizacji grantów NCN, w którym wzięło udział 174 respondentów, wskazała na kluczowe rekomendacje ekspertów najczęściej powtarzające się w ankietach. Eksperti wskazali na potrzebę lepszego uporządkowania treści raportu oraz na umożliwienie otwartego dostępu do recenzji raportów końcowych, aby grantobiorcy mieli świadomość opinii i mogli wdrożyć rekomendacje przekazane przez oceniających.

Członkowie Rady NCN wyrazili zadowolenie z wprowadzenia do raportów końcowych, zalecanych przez Radę, „przymiotnikowych” ocen z realizacji projektów badawczych oraz prac trwających nad udostępnieniem pełnych recenzji raportów końcowych, które opóźniają się w czasie z uwagi na ograniczenia techniczne systemu OSF. Szeroko dyskutowano również nad procesem oceny raportów końcowych z realizacji grantów NCN i ewentualnej wagi tej oceny podczas starania się przez kierownika projektu o kolejne granty NCN, również w przypadku przełomowych projektów badawczych, których efekty realizacji są niepewne.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur w odniesieniu do zasad oceny wniosków, w tym kryterium polegającego na ocenie efektów zakończonych projektów badawczych finansowanych przez NCN, zwróciła się z pytaniem o sposób weryfikacji tego kryterium przez Zespoły Ekspertów, oraz metody pracy Koordynatorów w tym zakresie. W jej opinii, jeżeli w dalszym ciągu eksperci nie będą mieli wglądu w pełne recenzje raportów z realizacji przez kierowników projektu ich wcześniejszych grantów, a tego dotyczyły ustalenia, nadal jako efekty tych projektów będą oceniane przedstawiane publikacje.

Marta Buchalska Koordynator Dyscyplin ST poinformowała, że tak jak do tej pory eksperci będą mieć wgląd w publikacje będące efektem realizacji wcześniejszych grantów finansowanych przez NCN, a w trakcie wspólnych posiedzeń Zespołów Ekspertów Koordynator będzie mógł przedstawić pełne recenzje raportów końcowych z wcześniejszych grantów NCN.

Dr Agnieszka Dobrowolska Kierownik Działu Rozliczania Projektów Badawczych, Staży i Stypendiów NCN poinformowała, że obecnie prowadzone są działania techniczne w zakresie przebudowy modułu rozliczania grantów NCN w systemie OSF, jeżeli więc moduł miałby być budowany w języku angielskim, prosi o podjęcie takiej decyzji.

Ad. 21. Przedstawienie propozycji wprowadzenia zasady rezygnacji z anonimowości ekspertów zewnętrznych biorących udział w procesie oceny wniosków w konkursach NCN.

Prof. Stefan Dziembowski zaproponował pod dyskusję Rady, aby nazwiska recenzentów zewnętrznych oceniających wnioski w II etapie były jawne dla wszystkich członków Zespołu Ekspertów, tak jak ma to miejsce w innych agencjach grantowych. Poinformował, że dostęp do danych recenzenta pomoże określić w jakim stopniu dany recenzent jest specjalistą w danej tematyce. Zwrócił uwagę, że brak anonimowości może wpłynąć pozytywnie na jakość recenzji, bo recenzenci będą czuć większą odpowiedzialność za sporządzane recenzje i za ich szeroki odbiór przez Zespół. Wskazał również, że brak anonimowości pozwoli łatwiej wykryć i wyeliminować nierzetelne recenzje. Stwierdził również, że wadą jawności nazwisk recenzentów zewnętrznych, podnoszoną głównie przez Koordynatorów Dyscyplin NCN, może być potencjalne zniechęcenie recenzentów do angażowania się w ocenę wniosków w NCN, nie sądzi jednak, aby to zjawisko występowało w praktyce na zauważalną skalę.

Koordynatorzy Dyscyplin NCN wyrazili opinię, że przeprowadzanie procesu oceny wniosków z ujawnianiem nazwisk recenzentów ekspertom i/lub wnioskodawcom, nie jest złym pomysłem, jednak wprowadzając go, należy mieć na uwadze gotowość wnioskodawców i gotowość samych recenzentów/ekspertów na taki proces. W ocenie Koordynatorów, wnioskodawcy na taki proces nie są jeszcze gotowi i będzie on źródłem wielu niepotrzebnych napięć i komentarzy pod adresem NCN. Następnie wskazali na potencjalne zagrożenia wynikające z ujawniania nazwisk recenzentów tj. obniżenie wskaźnika przyjmowanych recenzji, który dziś jest na poziomie <20%, wydłużenie procesu przygotowywania recenzji, wyciek nazwisk do wnioskodawców co może prowadzić do licznych odwołań, przesunięcie ciężaru dyskusji z aspektów merytorycznych recenzji na sylwetkę recenzenta, dodatkowo mogą się pojawić przypadki dyskryminowania recenzentów z powodów całkowicie niemerytorycznych jak płeć czy pochodzenie eksperta. Wskazali również na dużą trudność w namierzeniu potencjalnych konfliktów interesów między ekspertami a recenzentami, a recenzje przygotowane przez osoby nieanonimowe mogą być znacznie łagodniejsze i mniej krytyczne.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN poinformował, że w trakcie spotkań Zespołów Ekspertów, za zgodą wszystkich jego członków, jest możliwość ujawniania nazwisk recenzentów. Zwrócił uwagę, że praktyka ta nie jest często stosowana, są to zaledwie pojedyncze przypadki.

Członkowie Rady NCN szeroko dyskutowali nad argumentami za i przeciw ujawnianiu nazwisk recenzentów zewnętrznych wniosków, o jakości merytorycznej recenzji, która zawsze powinna stać ponad tym kto ją napisał, i o tym, że zasada ta powinna obowiązywać również w odniesieniu do projektów, w których przede wszystkim oceniany jest poziom zaplanowanych do realizacji badań.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował, że zanim Rada zdecyduje się na wprowadzenie tak istotnych zmian, warto ten temat jeszcze raz gruntownie przeanalizować. Wyraził opinię, że wystarczająco dobrym rozwiązaniem jest utrzymanie możliwości ujawnienia nazwiska recenzenta za zgodą Zespołu, lub ujawnienie nazwiska w porozumieniu pomiędzy Przewodniczącym Zespołu, członkiem Zespołu oceniającym dany wniosek oraz Koordynatorem Dyscyplin, gdy zachodzą ku temu uzasadnione przesłanki.

Ad. 22. Sprawy wniesione i komunikaty.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował, że na mocy art. 17 pkt 7 ustawy NCN Komisje Rady mogą zasięgać opinii ekspertów. W związku z tym zaproponował, aby funkcję eksperta w Komisji ds. Analiz Aktywności Naukowej pełnił prof. Stanisław Lasocki. Zaproponował również włączenie prof. Mikołaja Bojańczyka do prac zespołu NCN, który będzie pracował nad wspólnym programem NCN i NCBiR - Centra Doskonałości na projekty badawcze w obszarze sztucznej inteligencji. Przypomniał, że obie kandydatury to członkowie Rady NCN ubiegłej kadencji.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN poinformował, że wskazane osoby otrzymają dostęp do danych NCN w zakresie prac, po podpisaniu stosownych dokumentów.

Dr Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator ST poinformowała o decyzji Komisji Odwoławczej, która skierowała wniosek o nr 2020/37/B/ST10/03642, złożony w konkursie OPUS 19 do ponownego rozpatrzenia. Następnie przedstawiła zarekomendowany przez członków Komisji K-2 skład ZE.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali przedstawiony skład Zespołów Ekspertów. Ustalono, że uchwała w tej sprawie zostanie podjęta w trybie obiegowym.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował, że NCN został udostępniony do konsultacji projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu prywatnych instytucji uprawnionych do korzystania ze zwolnienia od należności przywozowych zwierząt specjalnie przygotowanych do użytku laboratoryjnego oraz substancji biologicznych lub chemicznych (w załączeniu). Zaproponował, aby w ramach prac Komisji K-1 i K-2 zostały zaproponowane ewentualne uwagi do tego rozporządzenia.

Prof. Monika Kaczmarek zadeklarowała, że przygotowuje, we współpracy z delegowanym członkiem Komisji K-2, propozycję uwag do projektu tego rozporządzenia.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował, że do Rady NCN wpłynęło pismo prof. Jacka Radwana z uwagami na temat rzetelności oceny jednego z wniosków w konkursie MAESTRO 12 (w załączeniu) oraz pismo mgr Hanny Nowickiej w sprawie zasad zatrudniania na stanowisko typu post doc w konkursach NCN (w załączeniu). Poinformował, że odpowiedzi na pisma zostaną przygotowane i przedstawione do wiadomości Rady.

Na tym spotkanie zakończono.

Prof. dr hab. Jacek Kuźnicki
Przewodniczący Rady
Narodowego Centrum Nauki

Opracowanie:
Kancelaria Rady NCN

Załączniki:

1. Pismo Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich w sprawie zasad przyznawania stypendiów doktoranckich ze środków pochodzących z projektów badawczych finansowanych przez NCN, KR.0002.1.2021;
2. Postulaty Krajowej Reprezentacji Doktorantów w zakresie konkursów przeprowadzanych przez Narodowe Centrum Nauki, KR.070.25.2020;
3. Skuteczność aplikacji kierowników projektów o kolejne granty NCN w kontekście wykonania wcześniejszych grantów NCN; Wyniki badania ewaluacyjnego Zespołów Stałych za lata 2017-2020, KR.0002.1.2021;
4. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie programu „Rozwój czasopism naukowych”, KR.070.1.2021;

5. Uchwała Rady Dyscypliny Naukowej Filozofia Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego, KR.0002.1.2021;
6. Pismo Instytutu Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego KR.070.4.2021;
7. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu prywatnych instytucji uprawnionych do korzystania ze zwolnienia od należności przywózowych zwierząt specjalnie przygotowanych do użytku laboratoryjnego oraz substancji biologicznych lub chemicznych KR.0002.1.2021;
8. Pismo mgr Hanny Nowickiej w sprawie zasad zatrudniania na stanowisko typu post doc w konkursach NCN, KR.070.2.2021;
9. Pismo prof. Jacka Radwana w sprawie uwag na temat rzetelności oceny wniosków w konkursie MAESTRO, KR.070.3.2021;
10. Projekt Polityki Naukowej Państwa, KR.0003.1.2021.